

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи

РІВНЕ - 2023

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

Електронний збірник матеріалів

**Всеукраїнської науково-практичної
*Інтернет-конференції***

**«Підготовка майбутніх педагогів
до виховної діяльності
в освітньому просторі НУШ:
досвід, реалії, перспективи»**

12 травня 2023 року

Рівне – 2023

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи: електронний збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Рівне: РДГУ. 2023. 287 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 6 від 25 травня 2023 р.)

Вашій увазі пропонуються матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи».

ЗМІСТ

Петренко О. Б. Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: актуалізація проблеми.....	8
Кравченко О. Виховна діяльність зі студентською молоддю.....	12
Білавич Г. В., Притуляк Т. В., Скоропад М. І. Підготовка майбутніх учителів до виховання дітей як гуманістів засобами літературної спадщини Василя Сухомлинського.....	18
Баліка Л. М. Особливості впровадження дисципліни «Діяльність вихователя групи подовженого дня в умовах НУШ» в освітній процес ЗВО.....	25
Ваколюк А. М. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до наскрізної виховної діяльності...	29
Войтовська А. І. Професійна підготовка майбутніх педагогів до педагогічної діяльності.....	35
Карпич І. О. Діяльність працівників соціальної сфери з профілактики булінгу в закладах інтернатного типу.....	39
Левченко Н. В. Підготовка майбутніх соціальних працівників до роботи з молоддю.....	43
Маковійчук О. В. Підготовка майбутніх вчителів до екологічного виховання молодших школярів на уроках дизайну і технологій.....	47
Матрос О. О. Нормативно-правове забезпечення регламентації інтеграції дітей з інвалідністю в просторі НУШ.....	52
Моргай Л. А. Нова українська школа.....	58
Поліщук І. В. Підготовка учителя Нової української школи: актуалізація ідей Т. Д. Дем'янюк.....	64
Стельмашук Ж. Г. Формування готовності майбутнього вчителя початкових класів до вирішення педагогічних ситуацій і задач в освітньому процесі НУШ.....	67
Цуркан Т. Г., Цуркан Н. Г. Розвиток пізнавальної	73

активності молодших школярів.....	
Гоголь Т. В., Давидюк І. В. Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ.....	79
Голя Г. М. Особливості післявоєнної підготовки вчителів Волині (на прикладі Луцького педагогічного училища).....	84
Дубовик К. Ю. Шляхи розвитку пізнавальної активності молодших школярів у сучасній початковій школі.....	87
Коваленко Н. І. Можливості розвитку обдарованої молоді в позашкільній освіті Польщі.....	94
Коваль К. Ю. Соціально-педагогічні умови взаємодії НУШ із сім'єю у полікультурному вихованні.....	98
Кузьмич А. О. Європейські авторські школи кінця ХІХ – поч. ХХ ст.....	102
Левчук Н. О. Формування гуманних взаємин учнів початкових класів як педагогічна проблема.....	106
Петренко І. Ф. Підготовка майбутніх педагогів до формування освітнього простору класної кімнати Нової української школи.....	111
Попова К. В. Формування полікультурної компетентності педагогів як запорука їх успішного функціонування в реаліях освітнього простору НУШ.....	114
Шульгач М. І. Участь викладачів кафедр педагогіки Рівненського державного університету у міжнародному проєкті «Фінська підтримка реформи української школи».....	116
Яремович М. А. Громадянськість майбутніх учителів початкових класів НУШ через призму оновлення національної системи освіти в умовах глобальних геополітичних змін.....	122
Бабич А. Я. Принципи виховання емоційної культури молодших школярів.....	126

Вітковська К. О. Інноваційні підходи в професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи.....	131
Войтович Т. В. Казка як засіб морально-естетичного виховання молодших школярів.....	137
Гаврилюк О. С. Педагогічні особливості формування моральних якостей дітей старшого дошкільного віку.....	141
Гомонець М. В. Особливості прояву конфліктної поведінки у дітей молодшого шкільного віку.....	146
Гордусенко М. В. Психолого-педагогічні особливості подолання стресових ситуацій дітьми молодшого шкільного віку.....	151
Демчук Д. О. Формування навичок здорового способу життя у молодших школярів.....	156
Колодич Т. В., Шалівська Ю. В. Організація виховної роботи з учнями початкової школи в умовах дистанційного навчання.....	163
Котух І. Я. Гурткова робота у розвитку творчих здібностей молодших школярів.....	167
Кравчук М. Ю. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи як педагогічна проблема.....	172
Маринич А. І. Роль національного виховання у формуванні особистості.....	176
Матвіюк А. С. Особливості індивідуальної роботи з молодшими школярами з девіантною поведінкою.....	178
Матюх О. А. Виховний потенціал музичного краєзнавства.....	182
Мельничук Л. Ю. Теоретичні засади забезпечення наступності дошкільної і початкової освіти.....	186
Ничипорчук Г. П. Дитяче об'єднання у виховній системі закладу загальної середньої освіти.....	194
Панчук Г. М. Феномен поняття «естетична культура» в сучасних психолого-педагогічних дослідженнях.....	198
Панчук І. О. Основні напрями та форми волонтерської діяльності.....	204

Пишняк М. М. Зміст національно-патріотичного виховання дітей молодшого шкільного віку в умовах війни в Україні.....	212
Полюхович Г. С., Шалівська Ю. В. Самоосвіта як ефективний чинник професійного зростання майбутнього вчителя початкової школи.....	216
Правник Н. С. Проблема підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації краєзнавчої роботи у педагогічній науці.....	220
Прокопчук Н. Я. Принципи роботи з «важкими дітьми» за В. О. Сухомлинським.....	227
Рижук О. С. Інтерактивні методики формування крос-культурних цінностей у виховній роботі з дітьми молодшого шкільного віку.....	237
Рожко О. С. Роль та особливості волонтерської діяльності з дітьми молодшого шкільного віку.....	241
Смітюх Н. М. Сутність поняття «емпатія» у психолого-педагогічних джерелах.....	245
Спасіба А. С. До проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи до соціалізації учнів.....	248
Тарасюк Н. А. Виховний аспект позашкільної освіти.	254
Фелістович Т. М. Форми і методи добровільної діяльності з молодшими школярами.....	258
Філатова М. С. Формування в учнів початкової школи знань про пожежну безпеку у виховній позакласній роботі як психолого-педагогічна проблема.....	264
Шеремет Н. М. Особливості вищої педагогічної освіти Італії у другій половині ХХ століття.....	270
Богурський О. М. Формування почуття обов'язку та відповідальності учнів у процесі навчальної діяльності.....	278
Ісько Т. І. Формування математичної компетентності учнів у процесі навчально-пізнавальної діяльності.....	281
Снігур М. О. Виховання цінностей здорового способу життя учнів підліткового віку.....	283

6. Закон України «Про позашкільну освіту» // Освіта України. Нормативно-правові документи. Київ, 2001. С. 229–251.

7. Пустовіт Г. П. Позашкільна освіта: сутність, мета, перспективи. *Рідна школа*. 2003. №2. С. 14–18.

8. Філософський словник соціальних термінів / за ред. В. П. Андрущенка. Київ–Харків, 2005. 669 с.

Кравчук М. Ю.,

здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»

спеціальності 013 Початкова освіта

Рівненського державного гуманітарного університету

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Сучасний етап розвитку суспільства детермінує необхідність реформування освітньої галузі, зокрема модернізацію початкової ланки. Цей перехід можливий за умови переорієнтації освітніх цінностей, утримуванні освітніх систем на фундаментальному науковому інструментарії гуманістичного характеру, що сприяє формуванню готовності до освітньої дії суб'єктного характеру, як усвідомленого і цілеспрямованого процесу. Закономірність впровадження компетентнісного підходу в освіту визначається необхідністю формування у тих, що навчаються адекватної сучасному рівню знань картини світу, цілісного світобачення і наукового світогляду, інтеграції особистості в національну і світову культуру.

Аналіз наукових джерел показав, що проблема підготовки майбутнього вчителя має високий рівень

актуальності як в українських, так і у закордонних вчених. Дослідження науковців присвячені аналізу різноманітних аспектів проблеми підготовки майбутнього вчителя початкових класів: теоретичний (О. А. Абдуліна, В. П. Белозерцев, А. М. Бойко та ін.); організаційно-педагогічні умови (Н. Г. Калачник, В. І. Лозова, В. І. Євдокимов та ін.), педагогічна майстерність (Є. С. Барабіна, І. А. Зязюн, Н. В. Кузьміна), індивідуалізація (О. М. Пехота, А. В. Ткаченко та ін.), творчість (Л. П. Акімова, В. А. Кан-Калик, Н. В. Кічук, Г. В. Троцько та ін.).

Ученими було здійснено порівняльну характеристику наукових підходів щодо розв'язання проблеми готовності педагогів початкової школи до професійної діяльності, визначено теоретико-методологічні основи підготовки майбутнього вчителя початкової школи, схарактеризовано особливості підготовки освітян за межами України тощо. Розкриваючи суть професійної підготовки вчителя початкової школи, С. Мартиненко переконливо доводить, що найважливішою складовою в підготовці вчителя початкової школи є підготовка до діагностичної діяльності. Саме вона будується на осередку органічної єдності індивідуального (висвітлює залежність підготовки від особистісних якостей педагога та рівня його педагогічної діяльності), особливого (характеризується закономірністю й особливістю навчального процесу) та загального (професійна загальнопедагогічна підготовка вчителя) [2, с. 129].

Найважливішим у професійній підготовці, на думку О. Савченко, є її зміст, основою якого є забезпечення випереджувальної підготовки спеціаліста. Досліджуючи підготовку вчителя початкової школи, вчена робить висновок, що зміст підготовки не відповідає вищезгаданому

положенню. Оскільки початкова школа характеризується багатопредметністю, існує потреба в оновленні змісту методичної підготовки вчителів. Ураховуючи процеси, які визначають діяльність сьогоднішньої початкової школи, вчена пропонує використовувати принцип системності, цілісності й інтеграції. Формуючи особистість майбутнього вчителя, необхідно сформувати методичні, загальнокультурні та психолого-педагогічні знання й уміння; забезпечити базову підготовку через зміну об'єктів моніторингу та впровадження державних стандартів; створити умови для персоніфікованої педагогічної освіти. Саме тому, на її думку, необхідно спрямувати майбутніх педагогів на підготовку нових курсів, які відповідають сучасним вимогам практики [3, с. 3].

У свою чергу, В. Денисенко потребує від сучасного вчителя початкової школи постійно підвищувати свій рівень педагогічної майстерності, професіоналізму та творчого пошуку, тому що вчитель початкових класів постає перед учнями як організатор діяльності та спілкування, як дослідник педагогічного процесу в умовах реформування школи. [1, с. 10].

Сучасний учитель початкової школи одночасно виступає у ролі вихователя, організатора діяльності й спілкування як з молодшими школярами, так і з їхніми батьками та колегами, консультанта, дослідника педагогічного процесу в умовах реформування школи.

Досліджуючи питання підготовки майбутнього вчителя початкової школи можна виділити такі властивості щодо її модернізації: підвищення самостійності студентів у підготовці; моделювання навчальних ситуацій; використання інформаційних технологій; психолого-педагогічна й соціологічна направленість змісту; використання тренінгових занять до підготовки в

спілкуванні; використання практико-орієнтованих форм навчання; покращення проведення педагогічних практик. Ця підготовка направлена на можливість студента в майбутній професійній діяльності здійснити триєдину мету: залучення учнів до шкільного життя; соціалізація; спонукання дітей до оволодіння знаннями, навичками поведінки для оволодіння наступною ланкою освіти.

Ми погоджуємося з думками науковців і визначаємо професійну підготовку вчителя початкової школи як систематичний педагогічний процес, який спрямований на оволодіння майбутнім учителем загально педагогічних та методичних знань і вмінь, використання яких сформує професійні якості сучасного вчителя початкової школи.

Проведений аналіз свідчить, що професійно-педагогічна підготовка вчителя початкової школи характеризується сьогодні багатоаспектністю й варіативністю змісту і повинна носити інтегративно-міждисциплінарний характер. Також ми підтримуємо думки науковців і визначаємо професійну підготовку вчителя початкової школи як процес оволодіння особистістю загальнонауковими, професійними знаннями і вміннями для успішного здійснення професійної діяльності.

Список використаних джерел

1. Денисенко В. В. Формування ціннісних орієнтацій майбутніх учителів початкових класів: автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Харків, 2005. 19 с.

2. Мартиненко С. М. Діагностична діяльність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика: монографія. Київ: КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2008. 434 с.

3. Савченко О. Я. Удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів. *Початкова школа*. 2001. № 7. С. 1–4.

4. Филипська В. Професійне самовдосконалення вчителя (з досвіду України та Великої Британії). *Імідж сучасного педагога*. 2013. № 1. С. 37–39.

Маринич А. І.,
здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»
спеціальності 013 Початкова освіта
Рівненського державного гуманітарного університету

РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ

Формування національної культури учнів початкових класів є першочерговим завданням в умовах створення та розвитку незалежної України. Головною метою національного виховання за Державною національною програмою «Освіта» (Україна в ХХІ столітті) – є успадкування школярами досвіду минулих поколінь, їхньої мови, культури та духовності [2]. Актуальність системи національного виховання на сучасному етапі визначається потребами суспільства у всебічній активізації інтелектуального і духовно-творчого потенціалу національних та загальнолюдських цінностей, а також передачі досвіду та культурної спадщини минулих поколінь молодшим школярам.

Національне виховання – це історично обумовлена і створена самим народом система поглядів, переконань, традицій і звичаїв, мови та культури, формування власної гідності та інших форм соціальної практики, спрямованої на